

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğI

10 Ekim 2023 DÜNYA RUH SAğLIğI GÜNÜ BİLGİ NOTU

RUH SAğLIğI EVRENSEL BİR İNSAN HAKKIDIR!

Dünya Ruh Sağlığı Günü, ruh sağlığı üzerinde düşünmek, gereksinimleri ve atılması gereken adımları vurgulamak için bir fırsat sunuyor. İnsan yaşamının hiçbir alanı ruh sağlığından bağımsız değil, karşılıklı yakın bir etkileşim içinde. Ruh sağlığımız iyi ise işimizde, okulumuzda, ailemizde, mahallemizde, nihayet ülkemizde her şey daha olumlu oluyor. Bunun tersi de geçerli.

Öte yandan COVID-19 Pandemisi, savaşlar, göç dalgaları, afetler, çatışmalar ve iklim sorunları da toplumsal stres faktörleri olarak ruh sağlığımızı etkiliyor. Bunların tetiklediği ekonomik kriz ve yarattığı derin yoksulluk ve eşitsizlikler tüm toplumu ama bazı kırılğan kesimleri çok daha fazla etkiliyor. Ruh sağlığının sosyal belirleyicileri ne yazık ki ruh sağlığı sorunlarına önemli bir zemin hazırlıyor. Ruh sağlığında gerek koruyucu hizmetlere, gerekse tedavi ve esenlendirici hizmetlere toplumun gereksinimi her zamankinden daha fazla. Oysa ülkemizde hem ruh sağlığı alanında çalışan insan gücü hem de hizmet sunumu açısından arz ve talep arasında önemli bir fark bulunuyor.

Dünya Sağlık Örgütü bu yılın temasını "Ruh sağlığı evrensel bir insan hakkıdır" olarak belirledi. Bunun içinde ruh sağlığı risklerinden korunma hakkı, mevcut, erişilebilir, kabul edilebilir ve kaliteli bakım hakkı ve özgürlük, bağımsızlık ve topluma dahil olma hakkı bulunmaktadır. Başta hükümetler olmak üzere kamu ve özel tüm sektörlerin "Her politikada ruh sağlığı" ilkesine uygun olarak herkesin ruh sağlığını koruyup geliştiren somut adımlar atmasına ihtiyacımız var.

Ruh sağlığı sorununa sahip olmak asla bir kişiye insan haklarından mahrum bırakmaya veya kendi sağlığıyla ilgili kararlardan dışlamaya neden olmamalıdır. Ancak dünyanın her yerinde ruh sağlığı sorunları olan insanlar çok çeşitli insan hakları ihlalleriyle karşılaşmaya devam ediyor. Birçoğu toplum yaşamından dışlanıyor ve ayrımcılığa uğruyor; çok daha fazlası ise ihtiyaç duydukları ruh sağlığı hizmetlerine erişemiyor ya da yalnızca insan haklarını ihlal eden bakımlara erişebiliyor.

İyi bir ruh sağlığı, genel sağlığımız ve iyilik halimiz için hayati öneme sahiptir. Ancak dünya genelinde sekiz kişiden biri, fiziksel sağlıklarını, refahlarını, başkalarıyla bağlantılarını ve geçimlerini etkileyebilecek ruh sağlığı sorunlarıyla yaşıyor. Ruh sağlığı sorunları giderek artan sayıda ergeni ve genci etkiliyor. Bu durum toplumların geleceği için üzerinde ciddi yetle düşünülmesi gereken bir tehdit unsuru oluşturuyor.

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

Karar vericilerden ruh sağlığına öncelikli bir alan olarak değer verilmesini, ruh sağlığının desteklenmesini ve korunmasını talep ediyoruz. Herkesin ihtiyaç duyduğu nitelikli ruh sağlığı hizmetine erişebilmesi için acil eyleme geçmek üzere kamuyu özel sektör ve sivil toplum örgütleriyle iř birliği içinde çalışmaya davet ediyoruz. Nitelikli toplum ruh sağlığı hizmetleri ve destekleri ülkemizin geleceği için çok önemlidir.

HASUDER Toplum Ruh Sağlığı alışma Grubu tarafından hazırlanmıştır.